

CHÍNH PHỦ MỚI: KHÍ THỂ MỚI, NỖ LỰC MỚI, QUYẾT TÂM PHẦN ĐẦU LẬP NHIỀU THÀNH TÍCH MỚI

NGUYỄN PHÚ TRỌNG

Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương
Đảng Cộng sản Việt Nam

Lời Bộ Biên tập: Ngày 11-8-2021, tại Hà Nội, Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam nhiệm kỳ 2021 - 2026 tổ chức Phiên họp đầu tiên triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết Quốc hội khóa XV về phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021 - 2025. Đồng chí Nguyễn Phú Trọng, Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam dự và có bài phát biểu quan trọng với tiêu đề: “Chính phủ mới: Khí thể mới, nỗ lực mới, quyết tâm phần đầu lập nhiều thành tích mới”. Tạp chí Cộng sản trân trọng giới thiệu toàn văn bài phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư.

HÔM nay, tôi rất vui mừng được đến dự Phiên họp đầu tiên của Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026 - một phiên họp có ý nghĩa rất quan trọng và đã được chuẩn bị rất chu đáo về nhiều phương diện, nhằm triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Trước hết, tôi xin được thay mặt các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước và với tình cảm cá nhân, nhiệt liệt chào mừng các vị đại biểu cùng các đồng chí tham dự Phiên họp; và đặc biệt xin nhiệt liệt chúc mừng đồng chí Phạm Minh Chính đã được Quốc hội bầu giữ chức vụ Thủ tướng Chính phủ và các đồng chí thành viên Chính phủ được Quốc hội phê chuẩn với số phiếu tín nhiệm rất cao.

Phiên họp của chúng ta hôm nay diễn ra vào thời điểm có nhiều sự kiện lớn của đất

nước, thể hiện sự phối hợp rất nhịp nhàng, ăn khớp của cả hệ thống chính trị ở nước ta; sự đoàn kết nhất trí cao của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta; một phương thức, cách làm rất bài bản, hợp lý, khoa học, theo tinh thần “Trên dưới đồng lòng”, “tiền hô hậu ủng”, “nhất hô bá ứng” và “đọc ngang thông suốt”. Tôi xin chứng minh: Trong bối cảnh tình hình trong nước và thế giới bên cạnh thuận lợi cũng có rất nhiều khó khăn, thách thức, nhất là phải đối phó với dịch bệnh COVID-19, chúng ta đã tiến hành rất thành công đại hội đảng bộ các cấp và Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng (tháng 1-2021); tiếp theo đó là 3 Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng; tổ chức thắng lợi cuộc bầu cử Quốc hội khóa XV và hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 với quy mô lớn nhất từ trước đến nay

(tháng 5-2021); tiến hành Kỳ họp thứ nhất của Quốc hội khóa XV (tháng 7-2021) để kiện toàn bộ máy tổ chức, nhân sự và triển khai thực hiện các nghị quyết, quyết định của Đại hội XIII và các nghị quyết hội nghị của Trung ương Đảng. Các cấp, các ngành đã khẩn trương triển khai thực hiện các chủ trương, nghị quyết, quyết định của Trung ương theo đúng tiến độ, kịp thời, với sự đồng thuận, nhất trí cao, dư luận quốc tế rất quan tâm. Chính phủ họp hôm nay cũng chỉ sau Kỳ họp thứ nhất Quốc hội khóa XV có mấy ngày. Tôi được biết, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cũng đang tích cực, khẩn trương chuẩn bị để sẽ họp Hội nghị toàn quốc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng sau Hội nghị này của Chính phủ. Rõ ràng, đây là sự phối hợp rất cần thiết, rất nhịp nhàng, bài bản, và thực tế cho thấy đây là cách làm hợp lý, cho kết quả tốt đẹp.

Chúng ta biết rằng, hệ thống chính trị ở nước ta gồm có 3 bộ phận: *Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ*. *Đảng lãnh đạo* có nghĩa là Đảng đề ra đường lối, chủ trương, phương hướng xây dựng, phát triển và bảo vệ đất nước, mở rộng các quan hệ đối ngoại. *Nhà nước (bao gồm Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan tư pháp)* quản lý có nghĩa là Nhà nước tổ chức, triển khai thực hiện có hiệu quả đường lối, chủ trương của Đảng, biến nó thành hiện thực. *Nhân dân (thông qua Mặt trận, các tổ chức quần chúng thành viên của Mặt trận)* làm chủ là chủ thể thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, các chính sách, pháp luật của Nhà nước và được thụ hưởng các thành quả do mình làm ra. Riêng về các cơ quan nhà nước thì Quốc hội là cơ quan lập hiến, lập pháp, thể chế hóa đường lối, chủ trương của Đảng; Chính phủ là cơ quan hành pháp, có trách nhiệm cụ thể hóa và tổ chức thực hiện, biến luật pháp của Nhà nước, tức cũng là đường lối của Đảng thành hiện thực, tạo ra của cải vật chất, quản lý xã hội, mang lại lợi ích thiết thực cho

toàn thể nhân dân, cho đất nước; *các cơ quan tư pháp (gồm tòa án, viện kiểm sát,...)* là cơ quan bảo vệ pháp luật, giữ gìn trật tự, an toàn cho xã hội, cho nhân dân.

Hôm nay, được họp với Chính phủ, tôi xin chỉ tập trung nói riêng về *Chính phủ* (các nguyên tắc, nội dung, cơ chế hoạt động của Chính phủ) đặt trong mối quan hệ tổng thể của các cơ quan nhà nước, của cả hệ thống chính trị ở nước ta, để chúng ta có cái nhìn bao quát chung về sự lãnh đạo của Đảng, trách nhiệm quản lý của Nhà nước và vai trò làm chủ của nhân dân, nhằm một mục tiêu chung là xây dựng một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Như chúng ta đã biết, sau khi Cách mạng Tháng Tám thành công, ngày 2 tháng 9 năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ra *Tuyên cáo* với quốc dân đồng bào, với toàn thế giới về việc thành lập Chính phủ Lâm thời của Việt Nam và đọc *Tuyên ngôn độc lập*, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Ngay sau khi Quốc hội khóa I ra đời, tháng 3-1946, *Chính phủ Liên hiệp kháng chiến* họp hiến, họp pháp do Chủ tịch Hồ Chí Minh đứng đầu đã được thành lập để điều hành đất nước. Từ đó đến nay, trải qua hơn 75 năm, với 15 nhiệm kỳ hoạt động, dưới nhiều tên gọi khác nhau, *Chính phủ nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa trước đây cũng như Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam* ngày nay, đã luôn luôn gắn bó, đồng hành cùng dân tộc, không ngừng phát huy vai trò, vị trí là *cơ quan hành chính nhà nước cao nhất, thực hiện quyền hành pháp*; thực hiện có hiệu quả chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn quản lý, điều hành phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đối ngoại,... theo đúng quy định của Hiến pháp và pháp luật, có những đóng góp to lớn và quan trọng vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong giai đoạn từ năm 1945 đến năm 1960, Chính phủ đã cùng nhân dân cả nước tiến hành cách mạng giải phóng dân tộc, từng bước cải cách dân chủ, thực hiện thắng lợi cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp xâm lược; vừa khôi phục, phát triển kinh tế, cải tạo xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, vừa tiếp tục đấu tranh giành độc lập ở miền Nam và thống nhất đất nước.

Từ năm 1960 đến năm 1975, hoạt động trong thời kỳ nước ta thực hiện đồng thời hai nhiệm vụ chiến lược (*Xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và đấu tranh giải phóng miền Nam*), Chính phủ đã có những đóng góp to lớn vào việc xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật ban đầu của chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, tiến hành cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước đến thắng lợi hoàn toàn, thu non sông về một mối.

Từ năm 1976 đến nay, Chính phủ nước ta là Chính phủ của nước Việt Nam thống nhất; tiếp tục kế thừa và phát huy những thành quả và kinh nghiệm của Chính phủ các khóa trước, ngày càng chủ động, tích cực trong công cuộc khôi phục, phát triển kinh tế - xã hội sau chiến tranh (1976 - 1985); năng động, sáng tạo trong triển khai thực hiện công cuộc đổi mới do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo (từ năm 1986 đến nay), cùng với toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta có những đóng góp xứng đáng vào thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của 35 năm đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, làm cho đất nước ta ngày càng phát triển, chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay. Đặc biệt là 5 năm gần đây, nắm bắt được thuận lợi, thời cơ, vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, nhất là tác động của đại dịch COVID-19 và thiên tai liên tiếp xảy ra, Chính phủ đã cùng với toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta phát huy tinh thần yêu nước, đoàn kết, ý chí quyết tâm, bản lĩnh đổi mới,

sáng tạo, nỗ lực phấn đấu đạt được nhiều thành tựu rất quan trọng, khá toàn diện, tạo nhiều dấu ấn nổi bật; đất nước phát triển nhanh và bền vững; góp phần củng cố, nâng cao niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa.

Nhìn một cách tổng thể, chúng ta nhận thấy, mỗi nhiệm kỳ của Chính phủ đều đã để lại những dấu ấn riêng và đều hoàn thành trọng trách mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó, thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ theo quy định của *Luật Tổ chức Chính phủ* trong việc tổ chức thi hành Hiến pháp và pháp luật; hoạch định chính sách và trình dự án luật, pháp lệnh; quản lý nhà nước, chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế - xã hội; quản lý tài nguyên, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu; phát triển văn hóa, y tế, giáo dục - đào tạo, khoa học - công nghệ, thông tin và truyền thông; thực hiện các chính sách xã hội, dân tộc, tín ngưỡng, tôn giáo; bảo đảm quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội; đẩy mạnh các hoạt động đối ngoại và hội nhập quốc tế...

Cần phải khẳng định, những thành tựu đạt được của Chính phủ trong 75 năm qua bắt nguồn từ sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng ta - nhân tố quyết định để Chính phủ hoàn thành xuất sắc trọng trách mà Đảng, Nhà nước và nhân dân tin tưởng giao phó. Chính phủ các khóa đã *luôn luôn nắm vững đường lối, quan điểm và các chủ trương, chính sách của Đảng* để cụ thể hóa và thể chế hóa thành luật pháp và vận dụng đúng đắn vào các hoạt động của Chính phủ. Đó là kết quả của sự gắn bó mật thiết giữa Đảng, Quốc hội và Chính phủ với các tầng lớp nhân dân, bám sát thực tế, nắm bắt đúng tâm tư, nguyện vọng của nhân dân; lắng nghe và tiếp nhận các ý kiến, kiến nghị xác đáng để không ngừng hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Đồng thời, đó cũng là kết quả của quá trình đổi mới không ngừng về tổ chức bộ

máy, phương thức và lề lối làm việc, nâng cao năng lực, chất lượng và hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Chính phủ và chính quyền các cấp; với sự ủng hộ, phối hợp chặt chẽ, cộng đồng trách nhiệm của Quốc hội, Chủ tịch nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các cơ quan hữu quan khác.

Đại hội toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã thành công rất tốt đẹp, nhất trí cao đề ra *Chiến lược xây dựng, phát triển và bảo vệ đất nước*, trong đó có *Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021 - 2030*, *Tầm nhìn đến năm 2045*, đưa nước ta trở thành nước phát triển có thu nhập cao và *Phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021 - 2025*. Hội nghị Trung ương 3 vừa qua đã kiện toàn một bước các nhân sự chủ chốt trong hệ thống chính trị, ban hành *Kết luận* về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, tài chính quốc gia, đầu tư công trung hạn 5 năm 2021 - 2025; và đã được Quốc hội khóa XV nhất trí, thể chế hóa tại Kỳ họp thứ nhất mới đây.

Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang khẩn trương, tích cực triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng và các kết luận, quyết định chỉ đạo của Trung ương trong bối cảnh, tình hình có nhiều khó khăn, thách thức lớn hơn trước và gay gắt hơn so với dự báo. Từ đầu năm đến nay, cả nước vẫn phải tiếp tục nỗ lực, quyết liệt chống đại dịch COVID-19; đợt bùng phát dịch lần thứ tư lây lan rất nhanh, hết sức nguy hiểm, phức tạp, khó kiểm soát và có thể còn tiếp tục kéo dài; thậm chí vẫn còn tiềm ẩn nguy cơ bùng phát các đợt dịch mới. Kinh tế - xã hội nước ta tuy tiếp tục phát triển, đạt được nhiều kết quả tích cực so với cùng kỳ năm 2020 nhưng vẫn thấp hơn mục tiêu đề ra. Sản xuất, kinh doanh và đời sống của nhân dân, nhất là ở những vùng có dịch và những ngành, lĩnh vực chịu ảnh hưởng trực tiếp của đại dịch gặp nhiều khó khăn, thách thức. Kinh tế thế giới có dấu hiệu phục hồi, tăng trưởng trở lại nhưng chưa

thật vững chắc; thương mại và đầu tư quốc tế suy giảm; nợ công toàn cầu tăng mạnh, thị trường tài chính - tiền tệ thế giới tiềm ẩn nhiều rủi ro, vẫn còn nguy cơ lâm vào khủng hoảng. Đại dịch COVID-19 có thể còn tiếp tục diễn biến phức tạp, khó kiểm soát, tác động tiêu cực, kéo dài đến kinh tế thế giới, khu vực, trong đó có khu vực Đông Nam Á và nước ta; làm thay đổi sâu sắc trật tự, cấu trúc kinh tế, phương thức quản trị và tổ chức hoạt động kinh tế và đời sống xã hội toàn cầu, buộc nhiều nước phải thay đổi định hướng, chiến lược phát triển kinh tế theo hướng nâng cao *nội lực*, chú trọng phát triển *thị trường trong nước*, phát triển kinh tế số, xã hội số...

Để hoàn thành thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ do Đại hội XIII, Hội nghị Trung ương 3 của Đảng và Kỳ họp thứ nhất của Quốc hội khóa XV đã đề ra, Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026 cần tiếp tục phát huy mạnh hơn nữa, tốt hơn nữa truyền thống vẻ vang, những kết quả, thành tích to lớn và những bài học kinh nghiệm quý báu mà Chính phủ qua các thời kỳ đã đạt được; nỗ lực phấn đấu cao hơn nữa trên con đường đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động trong giai đoạn phát triển mới. Tập trung ưu tiên thực hiện *6 nhiệm vụ trọng tâm* và *3 đột phá chiến lược*, xử lý dứt điểm những “điểm nghẽn”, vướng mắc, hạn chế để phát triển đất nước nhanh và bền vững hơn trên cơ sở tăng cường ổn định kinh tế vĩ mô, phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế của đất nước; cơ cấu lại nền kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh của nền kinh tế; thực hiện đồng bộ các giải pháp khắc phục có hiệu quả tác động của đại dịch COVID-19, nhanh chóng phục hồi và phát triển kinh tế; phát huy mạnh mẽ các giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam và sức sáng tạo của mỗi cá nhân; từng bước xây dựng một xã hội trật tự, kỷ cương, an toàn, lành mạnh,

dân chủ, công bằng, văn minh; bảo đảm cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân; chú trọng bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu; tăng cường quốc phòng, an ninh; kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ quốc gia và giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước; chủ động, tích cực hội nhập quốc tế, nâng cao hiệu quả công tác đối ngoại và vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế. Trong quá trình này, cần *phải luôn luôn quan tâm nghiên cứu, nắm chắc và quán triệt thật sâu sắc các vấn đề lý luận và thực tiễn cơ bản, có tính nguyên tắc rất quan trọng đã được thể hiện trong Cương lĩnh, đường lối cơ bản của Đảng ta về cách mạng nước ta.* Đặc biệt là một số vấn đề sau đây:

Một là, về phát triển kinh tế: Mô hình kinh tế mà chúng ta xây dựng là kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Đây chính là *một đột phá lý luận rất cơ bản và sáng tạo của Đảng ta*, là thành quả lý luận quan trọng qua hơn 35 năm thực hiện đường lối đổi mới, xuất phát từ thực tiễn Việt Nam và tiếp thu có chọn lọc kinh nghiệm của thế giới. Theo đó, kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là *nền kinh tế thị trường hiện đại, hội nhập quốc tế*, vận hành đầy đủ, đồng bộ theo các quy luật của kinh tế thị trường, có sự quản lý của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo; bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa, nhằm mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa có nhiều hình thức sở hữu, nhiều thành phần kinh tế. Các thành phần kinh tế hoạt động theo pháp luật đều là bộ phận hợp thành quan trọng của nền kinh tế, bình đẳng trước pháp luật, cùng phát triển lâu dài, hợp tác và cạnh tranh lành mạnh. Trong đó, kinh tế nhà nước giữ vai trò chủ đạo; kinh tế tập thể không ngừng được củng

cố và phát triển; kinh tế tư nhân là một trong những động lực quan trọng của nền kinh tế; kinh tế hỗn hợp, đa sở hữu, nhất là các doanh nghiệp cổ phần ngày càng phát triển; kinh tế nhà nước cùng với kinh tế tập thể ngày càng trở thành nền tảng vững chắc của nền kinh tế quốc dân. Quan hệ phân phối bảo đảm công bằng và tạo động lực cho phát triển; thực hiện chế độ phân phối chủ yếu theo kết quả lao động, hiệu quả kinh tế, đồng thời theo mức đóng góp vốn cùng các nguồn lực khác và phân phối thông qua hệ thống an sinh xã hội, phúc lợi xã hội. Nhà nước quản lý nền kinh tế bằng pháp luật, chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, chính sách và lực lượng vật chất để định hướng, điều tiết, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội; thực hiện đầy đủ và đúng đắn chức năng, nhiệm vụ của Nhà nước trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Hai là, về phát triển văn hóa, xã hội: Một đặc trưng cơ bản, một thuộc tính quan trọng của định hướng xã hội chủ nghĩa trong nền kinh tế thị trường ở Việt Nam là *phải gắn kinh tế với xã hội, thống nhất chính sách kinh tế với chính sách xã hội, tăng trưởng kinh tế đi đôi với thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội ngay trong từng bước, từng chính sách và trong suốt quá trình phát triển.* Điều đó có nghĩa là: Không chờ đến khi kinh tế đạt tới trình độ phát triển cao rồi mới thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, càng không “hy sinh” tiến bộ và công bằng xã hội để chạy theo tăng trưởng kinh tế đơn thuần. Trái lại, *mỗi chính sách kinh tế đều phải hướng tới mục tiêu phát triển xã hội; mỗi chính sách xã hội đều phải nhằm tạo ra động lực thúc đẩy phát triển kinh tế và bảo đảm tiến bộ, công bằng xã hội; khuyến khích làm giàu hợp pháp phải đi đôi với bảo đảm an sinh xã hội, xoá đói, giảm nghèo, chăm sóc những người có công, những người có hoàn cảnh khó khăn.* Đây là một yêu cầu có tính nguyên tắc để bảo đảm sự phát triển lành mạnh, bền vững, theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Chúng ta coi văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội và xác định phát triển văn hóa đồng bộ, tương xứng với tăng trưởng kinh tế và tiến bộ xã hội cũng là một định hướng căn bản của quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Nền văn hóa mà Việt Nam xây dựng là nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, một nền văn hóa thống nhất trong đa dạng, dựa trên các giá trị tiên bộ, nhân văn; kế thừa và phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp, giàu bản sắc của tất cả các dân tộc trong nước, tiếp thu những thành tựu, tinh hoa văn hóa nhân loại, phấn đấu xây dựng một xã hội văn minh, lành mạnh vì lợi ích chân chính và phẩm giá con người, với trình độ tri thức, đạo đức, thể lực, lối sống và thẩm mỹ ngày càng cao. Chúng ta xác định: Con người giữ vị trí trung tâm trong chiến lược phát triển; phát triển văn hóa, xây dựng con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của công cuộc đổi mới; phát triển giáo dục - đào tạo và khoa học - công nghệ là quốc sách hàng đầu; bảo vệ môi trường là một trong những vấn đề sống còn, là tiêu chí để phát triển bền vững; xây dựng gia đình hạnh phúc, tiến bộ làm tế bào lành mạnh, vững chắc của xã hội, thực hiện bình đẳng giới là tiêu chí của tiên bộ, văn minh.

Xã hội xã hội chủ nghĩa mà chúng ta xây dựng là một xã hội hướng tới các giá trị tiên bộ, nhân văn, dựa trên nền tảng lợi ích chung của toàn xã hội, khác hẳn về chất so với các xã hội cạnh tranh để chiếm đoạt lợi ích riêng giữa các cá nhân và phe nhóm, do đó cần và có điều kiện để xây dựng sự đồng thuận xã hội thay vì đối lập, đối kháng xã hội. Trong chế độ chính trị xã hội chủ nghĩa, mối quan hệ giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân là mối quan hệ giữa các chủ thể thống nhất về mục tiêu và lợi ích; mọi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật và hoạt động của Nhà nước đều vì lợi ích của nhân dân. Mô hình chính trị và cơ chế vận hành tổng quát

là Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý và nhân dân làm chủ.

Ba là, về tăng cường quốc phòng, an ninh, đối ngoại: Tình hình thế giới, trong nước đang diễn biến nhanh chóng, phức tạp đòi hỏi chúng ta phải luôn luôn quan tâm giữ vững độc lập, tự chủ; tăng cường tiềm lực quốc phòng - an ninh; nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động đối ngoại, hội nhập quốc tế; kiên quyết, kiên trì bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, biên, đảo, vùng trời; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để xây dựng và phát triển đất nước.

Kết hợp chặt chẽ phát triển kinh tế - xã hội với củng cố, tăng cường quốc phòng - an ninh theo đúng phương châm: “phát triển kinh tế - xã hội là nhiệm vụ trung tâm; bảo đảm quốc phòng, an ninh là trọng yếu, thường xuyên”. Trong mọi chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội phải luôn luôn quan tâm vấn đề quốc phòng, an ninh. Sớm cụ thể hóa và thực hiện thắng lợi mục tiêu xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Đến năm 2025, cơ bản xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh; đến năm 2030, xây dựng một số quân chủng, binh chủng, lực lượng hiện đại; phấn đấu từ năm 2030, xây dựng quân đội hiện đại. Phấn đấu đến năm 2030 xây dựng lực lượng công an nhân dân tinh nhuệ, hiện đại. Xây dựng “thế trận lòng dân”, thế trận quốc phòng toàn dân và thế trận an ninh nhân dân vững chắc làm nền tảng cho sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc. Quân đội và Công an phải phối hợp chặt chẽ, nhịp nhàng với nhau như hai cái cánh của một con chim trong sự nghiệp bảo vệ độc lập và giữ gìn trật tự, an ninh của Tổ quốc.

Kịp thời phát hiện, chủ động xử lý có hiệu quả các vụ việc phức tạp về an ninh, trật tự; không để xảy ra các “điểm nóng”, phù hợp với tình hình dịch bệnh đang diễn biến rất

phức tạp. Kịp thời đấu tranh trấn áp có hiệu quả các loại tội phạm, nhất là tội phạm có tổ chức, tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm sử dụng công nghệ cao, tội phạm ma túy...

Tiếp tục đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả công tác đối ngoại và hội nhập quốc tế ngày càng thực chất và đi vào chiều sâu. Kết hợp chặt chẽ, hiệu quả công tác đối ngoại của Đảng với ngoại giao nhà nước và đối ngoại nhân dân. Nâng cao năng lực hội nhập, nhất là cấp vùng và địa phương, doanh nghiệp; tận dụng tối đa các cơ hội từ quá trình hội nhập mang lại, nhất là các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới đã ký kết. Xây dựng nền ngoại giao hiện đại, trong đó chú trọng đẩy mạnh đối ngoại quốc phòng, an ninh để bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa; giữ nước từ khi nước chưa nguy. Tăng cường ngoại giao kinh tế phục vụ phát triển, lấy người dân và doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ. Mở rộng và nâng cao hiệu quả ngoại giao văn hóa, đối ngoại nhân dân, đóng góp thiết thực vào việc quảng bá hình ảnh, thương hiệu quốc gia và tăng cường sức mạnh tổng hợp của đất nước.

Bốn là, về xây dựng tổ chức, bộ máy và công tác cán bộ: Đây là vấn đề cơ bản, rất quan trọng, có ý nghĩa quyết định đến toàn bộ hoạt động của Chính phủ. Vì vậy, tôi đề nghị Chính phủ, các cơ quan thuộc Chính phủ và chính quyền các cấp cần đặc biệt quan tâm, làm tốt hơn nữa công tác này, thực hiện nghiêm Luật Tổ chức Chính phủ, Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các luật khác có liên quan nhằm xây dựng tổ chức, bộ máy và cán bộ thật sự trong sạch, vững mạnh, có đủ bản lĩnh, trí tuệ, phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống và trình độ chuyên môn vững vàng. Tránh tình trạng chỉ lo công tác chuyên môn đơn thuần. Đồng thời, tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức lãnh đạo, chỉ đạo và lề lối làm việc của các cơ quan, đơn vị, nhất là người đứng đầu theo đúng quy định của Hiến pháp và pháp luật, đáp ứng yêu cầu “đúng vai,

thuộc bài” như tôi vẫn thường nói. Chú trọng hơn nữa đến việc cải cách hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, điều hành; nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của bộ máy tổ chức, cán bộ; xây dựng có cơ sở khoa học và tổ chức thực hiện thật tốt các chương trình, kế hoạch công tác, dành thời gian thỏa đáng cho việc tập trung nghiên cứu, xem xét, xử lý một cách căn cơ, bài bản, dứt điểm, có trọng tâm, trọng điểm các vấn đề kinh tế - xã hội nổi cộm, tránh hình thức, phô trương, né tránh, đùn đẩy trách nhiệm.

Đặc biệt là cần phải đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả việc phân cấp, phân quyền, phân công, phối hợp, gắn với tăng cường kiểm tra, giám sát giữa các cơ quan, đơn vị thuộc Chính phủ, chính quyền các địa phương và giữa các cơ quan, đơn vị này với các cơ quan, đơn vị của Đảng, Quốc hội, hội đồng nhân dân các cấp, hệ thống các cơ quan tư pháp và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội; bảo đảm cả hệ thống tổ chức bộ máy luôn vận hành một cách đồng bộ, thống nhất; tránh tình trạng “trông đánh xuôi, kèn thổi ngược”, “quyền anh, quyền tôi”, “cua cày cang, cá cày vây”.

Đồng thời, tiếp tục thực hiện nghiêm túc Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI và khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, gắn với việc đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 05, của Bộ Chính trị, về Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh một cách thực chất theo Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18-5-2021 mới đây của Bộ Chính trị. Triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6 khóa XII về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công

lập. Làm tốt hơn nữa công tác cán bộ, nhất là việc quản lý, nhận xét, đánh giá cán bộ để lựa chọn, bố trí đúng những người thật sự có đức, có tài; thật sự “cần, kiệm, liêm, chính”, “chí công vô tư”; thật sự tâm huyết vì nước, vì dân vào các vị trí lãnh đạo của bộ máy chính phủ và chính quyền các cấp. Đừng “nhìn gà hóa cuốc”, “đừng thấy đồ tướng là chín”, đừng bị cám dỗ bởi những lợi ích xấu xa, những việc làm vô liêm sỉ. Kiên quyết đấu tranh loại bỏ những phần tử hư hỏng, suy thoái về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống; chống mọi biểu hiện chạy chức, chạy quyền, cục bộ, ưu ái tuyển dụng người nhà, người thân không đủ tiêu chuẩn. Phát huy dân chủ, nâng cao ý thức trách nhiệm, nêu gương, tinh thần phục vụ nhân dân của cán bộ, công chức, viên chức. Sớm nghiên cứu, ban hành cơ chế, chính sách khuyến khích và bảo vệ những tổ chức và cá nhân dám đổi mới sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Các đề xuất đổi mới đúng đắn, hợp lý phải được cấp ủy, chính quyền bàn bạc, xem xét kỹ lưỡng, cho làm thí điểm theo thẩm quyền; cái gì đổi mới đúng thì phải được bảo vệ, tiếp tục triển khai; cái gì sai thì phải kịp thời chấn chỉnh, uốn nắn, sửa chữa, rút kinh nghiệm. *“Phải trái phân minh”, “nghĩa tình trợn vện”*; không được *“dĩ hòa vi quý”*.

Siết chặt kỷ luật, kỷ cương hành chính, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong thực thi công vụ; nâng cao đạo đức, văn hóa, tính chuyên nghiệp của cán bộ, công chức, viên chức. Kiên trì, kiên quyết đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực gắn với đẩy mạnh xây dựng, hoàn thiện luật pháp, cơ chế, chính sách để “không thể, không dám, không muốn, không cần tham nhũng”. Đồng thời, chấn chỉnh, đấu tranh loại bỏ tư tưởng bần lười, vin có rằng việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực sẽ cản trở sự phát triển, làm nhụt chí dẫn đến làm “cầm chừng”, “phòng thủ”, “che chắn”, giữ “an toàn” trong

một bộ phận cán bộ, công chức nào đó, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Tôi đã nhiều lần nói rồi; nay xin nhắc lại: Những ai có tư tưởng này thì hãy dẹp sang một bên cho người khác làm! Tiền bạc làm làm gì, chết có mang theo được đâu; Danh dự mới là điều thiêng liêng, cao quý nhất!

Chúng ta tin tưởng rằng, dưới sự lãnh đạo đúng đắn, dày dặn kinh nghiệm của Đảng Cộng sản Việt Nam, kiên định con đường mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn; với sự nỗ lực, cố gắng, quyết tâm cao của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các thành viên Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương và cơ quan thuộc Chính phủ; với sự phối hợp chặt chẽ của các cơ quan trong bộ máy nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội; sự ủng hộ và giám sát của nhân dân; sự hợp tác và giúp đỡ của bạn bè quốc tế, Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026 nhất định sẽ phát huy những kết quả, kinh nghiệm và truyền thống vẻ vang của 75 năm qua, tiếp tục đổi mới mạnh mẽ tổ chức và phương thức hoạt động, đạt được nhiều kết quả quan trọng, đóng góp to lớn hơn nữa vào công cuộc đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đưa đất nước từng bước quá độ lên chủ nghĩa xã hội, xứng đáng với vị trí, vai trò là *cơ quan hành chính nhà nước cao nhất, thực hiện quyền hành pháp* của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; là *cơ quan trực tiếp tổ chức, quản lý, triển khai thực hiện có hiệu quả mọi chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, biến đường lối, chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước thành hiện thực sinh động*, mang lại âm no, tự do, hạnh phúc cho nhân dân, làm vẻ vang cho Dân tộc, cho giống nòi.

Xin chúc Chính phủ nhiệm kỳ mới 2021 - 2026: *Khi thế mới, nỗ lực mới, quyết tâm phấn đấu lập nhiều thành tích mới, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, xứng đáng với niềm tin yêu và kỳ vọng của Đảng, Nhà nước và nhân dân!* □